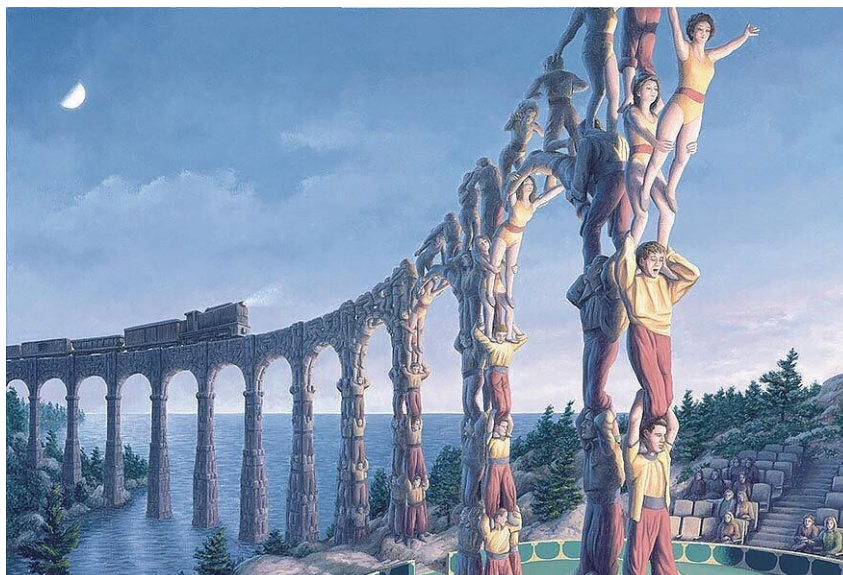

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
УНІВЕРСИТЕТ АНКАРА ХАДЖИ БАЙРАМ ВЕЛИ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
АНАТОЛІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ТРАКІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЛЮБЛІНСЬКА ВИЩА ШКОЛА (РИКІ, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ (ЧЕХАНУВ, ПОЛЬЩА)
МЕЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ (ПОЛЬЩА)
ВІДДІЛ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності»

Тернопіль
2023

УДК 159.98:37.091
Р 64

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол №8 від 27.10.2023 р.)

Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 05-06 жовтня 2023 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, В. Є. Кавецький, О. Я. Жизномірська, О. В. Черній, Т. В. Магера, Г. І. Герасимчук, Н. Б. Стрийвус. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В. 2023. 320 с.

У збірнику публікуються тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 05-06 жовтня 2023 р.

УДК 159.98:37.091

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

ЗМІСТ

Петровський О. М. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ У ЗЗСО В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	12
Akcan Gülbanu THE IMPORTANCE OF HISTORICAL LINGUISTICS IN LANGUAGE STUDIES.....	15
Aysun Ozsunar DİJİTAL EĞİTİM ÇAĞINDA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMENİN ROLÜ.....	17
Бабовал Н. Р., Бабовал Д. С. АКАДЕМІЧНА СВОБОДА ТА АВТОНОМІЯ ПЕДАГОГА, ЇХ ЗНАЧЕННЯ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ	19
Балабанова О. А. ПРИЗНАЧЕННЯ І ФУНКЦІЇ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ.....	21
Баргенєва І. О. ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	23
Бас О. О. ПРАКТИЧНІ ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІДЕЙ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА.....	25
Bauer Thomas BLENDED MOBILITIES AS A MEANS FOR MORE FLEXIBLE AND AFFORDABLE STUDENT MOBILITY IN EUROPE.....	28
Білик В. М., Ялліна В. Л. ДОСВІД СТВОРЕННЯ УМОВ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	29
Боднарук Н. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИЧИНИ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ.....	31
Боднарчук Ж. В., Греняк Н. В. ВПЛИВ МЕДІАІНФОРМАЦІЇ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	33
Борисюк З. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ ТА РУХАНОК У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	35
Боровець О. В., Корольчук І. О. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	37
Брик Р. С. ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	39
Буняк Н. А. ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ СУЧАСНОСТІ.....	41
Буняк С. М КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ У КРАЇНАХ ПІВНІЧНОЇ ЄВРОПИ.....	42
Веренич Л. В., Гніда Г. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.....	44

Література

1. Дмитрів Г. І. та ін. Нова українська школа: poradnik vohovatelyu hrupy prodovzhenoho dnia u zakladaх zagalnoї serednoї osvіti: navchalno-metodichnij posіbnyk. Львів : Світ, 2019. 224 с.
2. В твоїх руках – здоров'я і життя: збірник розповідей, спогадів, вражень підлітків та молоді – учасників Українсько-канадського проєкту «Молодь за здоров'я – 2». Школа: Інформаційно-методичний ресурсний центр українсько-канадського проєкту «Молодь за здоров'я – 2», 2005. 28 с.
3. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія; за заг. ред. Л. М. Рибалко. Тернопіль : Осадца В. М., 2019. 400 с.
4. Дитячі ігри для зняття напруження. URL: <https://nus.org.ua/news/dytyachi-igry-dlya-znyattya-naprygy-perelik-vid-tsentru-gromadskogo-zdorov-ya> (дата звернення: 30.08.2023).
5. Прості фізичні вправи для зняття напруженості та патріотичні руханки/ URL: https://educationpakhomova.blogspot.com/2023/05/blog-post_13.html (дата звернення: 02.09.2023).
6. Руханки та вправи для зняття напруженості. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu/vseukrayinskij-naukovo-metodichnij-zhurnal-doshkilne-yihovannya/ruhanki-ta-vpravi-dlya-znyattya-napruzhennya> (дата звернення: 05.09.2023).
7. Прокопчук О. А. Формування здоров'язбережувальної поведінки учнів. *Класному керівнику. Усе для роботи*. 2019. № 2. С. 13–18.

Боровець О. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного університету
olena.borovets@rshu.edu.ua

Корольчук І. О.,

здобувач ступеня вищої освіти «магістр»
Рівненського державного гуманітарного університету
bov_prakt@ukr.net

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасні суспільні виклики та вимоги зумовлюють актуалізацію проблеми формування соціальних навичок молодших школярів, обґрунтування ефективних способів їх підготовки до якісної взаємодії з оточуючими. В умовах реформування системи початкової освіти реалізувати такі важливі завдання без застосування інноваційних технологій видається неможливим з огляду на педагогічні дослідження та власний практичний досвід.

У Державному стандарті початкової освіти серед ключових компетентностей молодших школярів визначено соціальну компетентність [2], яка передбачає володіння здобувачами початкової освіти належним рівнем соціальних навичок. Актуальність та значущість означеної проблеми підтверджують у низці педагогічних досліджень сучасні автори А. Богуш, Л. Варяниця, Т. Воронцова, Н. Гавриш, І. Ніколаєску, В. Пономаренко та інші.

Мета нашого дослідження – визначення ефективності застосування інноваційних технологій у процесі формування соціальних навичок молодших школярів.

Організація освітнього процесу в Новій українській школі (НУШ) базується на принципах дитиноцентризму та педагогіки партнерства. Формування соціальних навичок молодших школярів передбачає створення умов для розвитку в них досвіду спільної діяльності, спілкування з однолітками та дорослими, ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Важливо навчати учнів орієнтуватися в змінному, динамічному довіллі, адаптуватися в різних життєвих умовах, ставати повноправними учасниками певної соціальної групи, бути активними.

Результати нашого дослідження дозволяють стверджувати, що ефективним засобом формування соціальних навичок молодших школярів є інноваційні технології, які застосовуються в освітньому процесі НУШ під час уроків, ранкових зустрічей, під час організації позакласних заходів тощо. Серед найдієвіших нами визначено інтерактивні та командні проєктні технології, адже їх застосування передбачає активну взаємодію учнів, взаємонавчання, взаємопідтримку, вміння домовлятися в команді, працювати на спільний результат.

У процесі педагогічного експерименту ми систематично організовували моделювання життєвих ситуацій, проводили рольові ігри та різноманітні вправи, які сприяли згуртуванню учнів, налагодженню співпраці між ними, підвищенню якості спілкування, встановленню дружних стосунків через практичну діяльність.

Спостереження свідчать, що використання інтерактивних методів забезпечує активізацію участі всіх школярів в освітньому процесі, підвищує рівень мотивації учіння, сприяє розвитку навичок міжособистісного спілкування, роботи в команді, лідерських якостей [4]. Учні вчаться самопрезентувати себе, керувати своїми емоціями, вести бесіду, реагувати на критику та приймати компліменти [1]. Також сприяють формуванню соціальних навичок проєктні технології, робота в групах. Під час виконання спільних завдань здобувачі початкової освіти отримують певну роль у команді, мають змогу проявити власну ініціативу, лідерські якості та досвід партнерства, розвивають вміння працювати у групі, висловлювати власні ідеї та думки, приймати рішення, нести відповідальність за власні та колективні дії.

Застосування інноваційних технологій в освітньому процесі НУШ вимагає відповідного рівня професійної компетентності педагога, зміни його ключової ролі. Вчитель перестає бути єдиним джерелом знань і досвіду, він є консультантом, порадником, рівноцінним членом команди, забезпечує реалізацію потреби молодших школярів у спілкуванні з дорослими [3]. Завдання педагога – навчати учнів ефективно взаємодіяти, давати рекомендації, поради, вказівки щодо полегшення входження у взаємодію; організовувати практичні заняття із взаємодії; вивчати думки школярів щодо ефективності спільної діяльності.

Таким чином, експериментально доведено, що в процесі формування соціальних навичок молодших школярів ефективним є застосування інноваційних технологій, адже учні молодшого шкільного віку вчаться спілкуватися і взаємодіяти з іншими людьми, що є обов'язковою умовою успішного життя в суспільстві.

Література

1. Вчимося жити разом: посібник для вчителя з розвитку соціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (основна і старша школа) / Т. Воронцова, В. Пономаренко та ін. Київ : Видавництво «Алатон», 2017. 376 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти. Київ, 2018. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogostandartupochatkovoyi-osviti>.
3. Діти і соціум: Особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: монографія / А. Богуш, Л. Варяниця, Н. Гавриш та ін.; наук. ред. А. Богуш; за заг. ред. Н. Гавриш. Луганськ: Альма-матер, 2006. 368 с.
4. Ніколаеску І. Формування соціальної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до вимог нових державних освітніх стандартів: науково-методичний посібник. Черкаси: ОІПОПП, 2014. 76 с.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ
НОВОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАЛЬНОСТІ**

*Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-практичної
конференції*

м. Тернопіль, 05-06 жовтня 2023 року

*Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Козут, Ю. Ч. Шайнюк,
В. Є. Кавецький, О. Я. Жизномірська, О. В. Черній, Т. В. Магера, Н. Б. Стрийвус,
Г. І. Герасимчук*

Підписано до друку 27.10.2023.
Формат 60x 84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний 80 г/м². Друк електрографічний.
Умов.-друк. арк. 37,2. Обл.-вид. арк. 39,27
Замовлення № 10/23/1.

Видавець та виготувач:
ФОП Осадца Ю.В
м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 2Д/10
тел. (097) 988-53-23

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ТР № 46 від 07 березня 2013 р.*